គម្រោងបង្ហាញបច្ចេកវិទ្យា ដើម្បីបង្កើនផលិតភាពជុំវិញតំបន់ទន្លេសាប

Tonle Sap Technology Demonstrations for Productivity Enhancement (TSTD)

ADB TA 7305-CAM

សៀវភៅណែនាំបច្ចេកទេស

ផលិតកម្មបណ្តុះផ្សិតអំបោះ

រៀបរៀងដោយ: លោក សាន ឆក

អ្នកជំនាញការប្រាស្រ័យព័ត៌មានកសិកម្ម

ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១២

ទូរសព្ទ ០១២ ៩៥៦ ២០៧

អ៊ីម៉ែល san_chhork@yahoo.com

តារាងមាតិកា

១. សេចក្តីផ្តើម	៣
២. សារៈប្រយោជន៍នៃការបណ្តុះផ្សិតអំបោះ	៣
៣. ការជ្រើសរើសទីតាំង និង ការសាងសង់រោងសំរាប់បណ្តុះផ្សិតអំបោះ	៣
៣.១. ទីកន្លែង/ទីតាំងបណ្តុះផ្សិត	៣
៣.២. ការសាងសង់រោងបណ្តុះផ្សិត	៤
៤. សំភារៈ/ឧបករណ៍សំរាប់បណ្តុះផ្សិតអំបោះ	៤
៥. វត្ថុធាតុផ្សំ និង រូបមន្តឬកំរឹតធាតុផ្សំសំរាប់បណ្តុះផ្សិតអំបោះ	៥
៥.១. សារធាតុផ្សំសំខាន់ៗ	៥
៥.២. កំរឹត/រូបមន្តសារធាតុផ្សំ	៥
៦. លំដាប់លំដោយបច្ចេកទេសបណ្តុះផ្សិតអំបោះ	៦
៦.១. ការលាយល្បាយ	៦
៦.២. ការស្រោចទឹកក្នុងល្បាយ	៦
៦.៣. ការផ្អាប់ល្បាយ	៧
៦.៤. ការច្រកល្បាយចូលក្នុងថង់បណ្តុះផ្សិតអំបោះ	៨
៦.៥. ការចំហុយថង់ផ្សិតដែលបានច្រកល្បាយ	៨
៦.៦.ការបញ្ចូលមេផ្សិតក្នុងថង់ផ្សិតបានចំហុយ	១០
៦.៧. ការផ្អាប់/បន្ទំថង់ផ្សិតក្នុងរោងបន្ទុំ	១០
៦.៨. ការព្យួរថង់ផ្សិត និងស្រោចទឹក	១១
៧. ការប្រមូលផល និង ការថែទាំ	១២
៨. លទ្ធផលបច្ចេកទេស	១៣
៩. លទ្ធផលសេដ្ឋកិច្ច	១៣

ការបណ្តុះផ្សិតអំបោះ

១. សេចក្តីផ្តើម៖

ផ្សិតអំបោះដុះលូតលាស់នៅក្នុងបរិស្ថានធម្មជាតិសើម មិនស្ងួតក្រៀម និង លើរុក្ខជាតិពុកផុយដែលមានសំណើមពី៦០ទៅ៧០ភាគរយនិងសីតុណ្ហភាពពី២៥ទៅ២៨អង្សាសេ ។ វាជាដំណាំម្យ៉ាងដែលត្រូវការសំណើមនិងភាពត្រជាក់គ្រប់ពេលវេលាហើយមិនចូលចិត្តឲ្យគេរំខានឡើយក្នុងពេលកំពង់លូតលាស់។

ផ្សិតអំបោះគឺជាប្រភេទផ្សិតដែលងាយស្រួលបណ្តុះ ការចំណាយថវិកាតិច កំលាំងពលកម្មតិច វត្ថុធាតុដើមយកមកប្រើប្រាស់ជាកាកសំណល់ងាយស្រួលរកមកបណ្តុះ (អាចម៍រណារ ស្នូលគរ កន្ទុកស្រូវ ម្សៅដំណើប ដីអ៊ុយរេ និងកំបោរស) ប៉ុន្តែវាត្រូវតែទាមទារមានការអំណត់ព្យាយាមជាពិសេសបំផុតផ្តោតលើការអនុវត្តតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេសនិងអនាម័យឲ្យបានស្អាតជានិច្ច។

២. សារៈប្រយោជន៍នៃការបណ្តុះផ្សិតអំបោះ ៖

- ផ្តល់ជាបន្លែដ៏មានឱជារស
- ជួយបង្កើនប្រាក់ចំណូលបន្ថែមដល់គ្រួសារ
- បង្កើនមុខរបរក្បែរផ្ទះដល់គ្រួសារ
- មានសារធាតុសរីរាង្គនិងរ៉ែប្រើសំរាប់ព្យាបាលជម្ងឺផ្សេងៗ ដែលបណ្តាលមកពីកង្វះសារធាតុបំប៉ន និងទប់ស្កាត់ការពារ ព្យាបាលជម្ងឺខ្វះឈាមក្រហម(សារជាតិម្យ៉ាងគឺ Folic Acide) និងជីវជាតិផ្សេងៗដូចជា៖ ជាតិដែក (ជួយបង្កើតគ្រាប់ឈាមក្រហម) សូដ្យូមនិងប៉ូតាស្យូម (ជួយបង្កើនលំនិងទឹកនៅក្នុងខ្លួនយើង) វិតាមីនបេ១ (ជួយការពារកុំឲ្យមានជម្ងឺស្ពឹក) កាលស្យូម (ជួយឆ្អឹងឲ្យលូតលាស់និងសាច់ដុំបេះដូងឲ្យមានកំលាំង) និងប្រូតេអីន។

៣. ការជ្រើសរើសទីតាំង និង ការសាងសង់រោងសំរាប់បណ្តុះផ្សិតអំបោះ៖

៣.១. ទីកន្លែង/ទីតាំងបណ្តុះផ្សិត

- ធ្វើនៅក្រៅផ្ទះ នៅក្រោមផ្ទះ (បើសិនក្រោមផ្ទះនោះមានកន្លែងធំទូលាយ)
- រោងទំហំ ៥មx៥ម អាចដាក់ថង់ផ្សិតបានចំនួន ៥០០០ កញ្ចប់
- នៅជិតប្រភពទឹក
- ដីមិនលិចទឹកនិង ដីមិនជាំទឹក
- ដីគ្មានសត្វល្អិតចង្រៃបំផ្លាញ (កណ្តៀរ ,ស្រមោច...)

៣.២. ការសាងសង់រោងបណ្តុះផ្សិត៖

- ត្រូវមានដំបូលប្រកស្លឹក
- ត្រូវមានជញ្ជាំងពទ្ធ័ជុំវិញ
- កំពស់រោងពី ៖ ២,៥-៣ ម៉ែត្រ
- លើកដីឲ្យរោងខ្ពស់ជាងដីធម្មតា៖២០-៣០ស.ម
- ចាក់ខ្សាច់អោយបានកំពស់ ៖៥-១០ ស.ម
- រៀបចំខ្សែសំរាប់ចងចងបណ្តុះផ្សិត

រូបលេខ១: សកម្មភាពសាងសង់រោងផ្សិត

៤. សំភារៈ/ឧបករណ៍សំរាប់បណ្តុះផ្សិតអំបោះ

ថង់ច្រក

ជញ្ជីង

ធុងចំហុយ

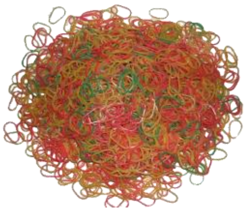
កៅស៊ូកង

ក្រដាស់

ដែកទំរ

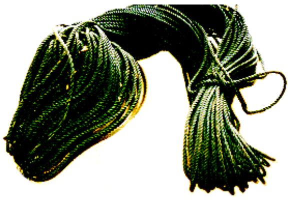
ខ្សែចងពន្ឡ

បង្គោល

កង

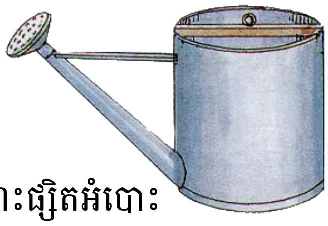
ប៉ោតទឹក

ប៉ាវ៉ាតង់

រនាស់

ចបកាប់

រូបលេខ២: សំភារៈសំរាប់បណ្តុះផ្សិតអំបោះ

៥. វត្ថុធាតុផ្សំ និង រូបមន្តឬកំរឹតធាតុផ្សំសំរាប់បណ្តុះផ្សិតអំបោះ

៥.១. សារធាតុផ្សំសំខាន់ៗ

អាចម៍រណាដើមកៅស៊ូ

កន្ទក់ម៉ត់ល្អ

កំបោរស

ជីអ៊ុយរ៉េ

មេផ្សិតអំបោះ

ម្សៅអង្ករដំណើប

<u>រូបលេខ៣</u>: វត្ថុធាតុផ្សំសំរាប់បណ្តុះផ្សិតអំបោះ

៥.២. កំរឹត/រូបមន្តសារធាតុផ្សំ៖

អាចម៍រណាដើមកៅស៊ូ	=	១០០ គ.ក្រ
មេផ្សិតអំបោះ	=	៣-៣,៥ ដប
កន្ទក់ម៉ត់	=	១០ គ.ក្រ
ម្សៅអង្ករដំណើប	=	១ គ.ក្រ
កំបោរស	=	០,៥ គ.ក្រ
ជីអ៊ុយរ៉េ	=	០,៣ គ.ក្រ

៦. លំដាប់លំដោយបច្ចេកទេសបណ្តុះផ្សិតអំបោះ

៦.១. ការលាយល្បាយ

- រែងអាចម៍រណារដើម្បីយកសំបកនិងចំណាំងឈើកៅស៊ូចេញ
- ត្រូវថ្លឹងវត្ថុធាតុដើមទាំងនោះទៅតាមរូបមន្តខាងលើឲ្យបានច្បាស់លាស់
- ដាក់ធាតុផ្សំនិមួយៗទៅតាមស្រទាប់
- លាយច្របល់ធាតុផ្សំទាំងនោះឲ្យបានសព្វល្អ (ត្រូវយកដៃជ្រោយល្បាយនោះ ដោយប្រើម៉ាស់ឬក្រម៉ាមករុំការពារច្រមុះ)

រូបលេខ៤: ដំណើរលាយល្បាយបណ្តុះផ្សិតអំបោះ

៦.២. ការស្រោចទឹកលើល្បាយ

ប្រមូលល្បាយទាំងនោះមកគជាដុំ រួចវែកល្បាយនោះឲ្យមានប្រហោង បន្ទាប់ស្រោចទឹក (ទឹកថ្លាស្អាត) នៅក្នុងប្រហោងនោះ រួចយកដៃច្របល់ល្បាយជាមួយទឹកនោះឲ្យបានសព្វល្អ (អាចម៍រណារចំនួន ១០០គ.ក្រ ដាក់ទឹក៨ប៉ោតប៉េ) ដែលមានសំណើមប្រហែល ៦០ទៅ៧០ ភាគរយ។

រូបលេខ៥: សកម្មភាពស្រោចទឹកលើល្បាយ